

Наслов **Zahtjev za slobodan pristup informacijama**

Од Vasilija Obradović <vasilija@institut-alternativa.org>

За <generalni.sekretar@skupstina.me>, <spi@skupstina.me>

Датум 2015-06-29 10:11

Skupština Crne Gore

- Skupština Crne Gore.pdf (~502 KB)

Poštovani,

U prilogu Vam šaljem Zahtjev za slobodan pristup informacijama.
NVO Institut alternativa Podgorica.

Molim Vas da mi pošaljete potvrdu prijema maila.

Srdačan pozdrav,

--

Vasilija Obradović
saradnica na projektima

Institut alternativa
020/268-686
www.institut-alternativa.org
www.mojgrad.me

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO	29. VI 2015 OOD.
4. KLASIFIKACIJA BROJ VEŠTAČ	00-41/15-25
EPIK.	
SRADNICI	PRILOG: 1

institut alternativa

Skupština Crne Gore
Generalni sekretar

24. jun 2015.

P r e d m e t: Zahtjev za slobodan pristup informacijama

Na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama, tražimo pristup informaciji-dokumentu:

- Pisana i obrazložena viđenja budućeg rada Agencije u prevenciji korupcije koja su dostavili kandidati za članstvo u Savjetu Agencije za borbu protiv korupcije

Pristup predmetnom dokumentu tražimo u cjelosti.

Pristup predmetnom dokumentu želimo ostvariti dostavom kopije elektronskim putem na e-mail adresu: vasilija@institut-alternativa.org

Ukoliko je gore navedena opcija nemoguća zbog nepostojanja elektronske verzije dokumenta, pristup želimo ostvariti dostavom kopije putem pošte, preporučenom pošiljkom na adresu Ul. Đoka Miraševića (zgrada "Kroling"), 3/3, Podgorica.

Podnosilac zahtjeva:

Vasilija Obradović
Vasilija Obradović

Saradnica na projektima
Ul. Đoka Miraševića, "Kroling", 3/3
81 000 Podgorica, Crna Gora
020 26 86 86, 067/486-896
vasilija@institut-alternativa.org
www.institut-alternativa.org

Skupština Crne Gore
Generalni sekretar

Broj: 00-41/15-25/3
Podgorica, 30. jun 2015. godine

Skupština Crne Gore, na osnovu člana 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12), postupajući po zahtjevu za pristup informacijama Instituta alternativa iz Podgorice, Ul. Đoka Miraševića (zgrada „Kroling“), br. 3/3, br. 00-41/15-25 od 29. juna 2015. godine, radi pristupa informacijama, donosi

R J E Š E N J E

Usvaja se zahtjev za pristup informacijama Instituta alternativa iz Podgorice, br. 00-41/15-25 od 29. juna 2015. godine, pa mu se dozvoljava pristup kopijama pisanih i obrazloženih viđenja budućeg rada Agencije za sprječavanje korupcije u prevenciji korupcije, koja je dostavilo sedam kandidata za članove Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije.

Pristup informacijama iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja ostvariće se dostavom kopija informacija, neposredno, na adresu podnosioca zahtjeva.

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Institut alternativa iz Podgorice podnio je Skupštini Crne Gore zahtjev za pristup informacijama, br. 00-41/15-25 od 29. juna 2015. godine, kojim je tražio da mu se omogući pristup kopiji:

- Pisanih i obrazloženih viđenja budućeg rada Agencije u prevenciji korupcije koja su dostavili kandidati za članstvo u Savjetu Agencije za borbu protiv korupcije.

U postupku po zahtjevu za pristup informacijama, Skupština Crne Gore je utvrdila da posjeduje tražene informacije, opisane u stavu 1 dispozitiva rješenja, te da se u istim ne

nalaze podaci čijim bi se objelodanjivanjem ugrozio neki od interesa iz člana 14 Zakona o slobodnom pristupu informacijama pa nalazi da predmetni zahtjev treba usvojiti kao osnovan, u skladu sa članom 13 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje, shodno članu 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u roku od 15 dana od prijema rješenja, neposredno ili preko Skupštine Crne Gore. Žalba se podnosi u dva primjerka, sa dokazom o uplati 5,00 eura administrativne takse na žiro račun, br. 907-83001-19, shodno tarifnom broju 2 Zakona o administrativnim taksama („Sl. list RCG“, br. 55/03, 46/04, 81/05 i 02/06, i „Sl. list Crne Gore“, br. 22/08, 77/08, 03/09, 40/10, 73/10, 20/11, 26/11 i 56/13).

Dostavljeno:

- *Podnosiocu zahtjeva za pristup informacijama
- *u spise predmeta

Siniša Stanković

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
TRIMESTAR	8. VI 15 GOD
KLASIFIKACIJA	00-63-13/15-23/4
POSLOV	
POSLOV	
POSLOV	
POSLOV	

SKUPŠTINA CRNE GORE

KOMISIJA ZA SPROVOĐENJE IZBORA ČLANOVA SAVJETA

AGENCIJE ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 10, 81000 Podgorica, Crna Gora

Podgorica, 08. jun 2015. godine

Predmet: Vaš dopisa broj 00-63-13/15-23/3

Poštovani, u skladu sa Vašim dopisom i obavezom iz člana 86, stav 3 Zakona o sprječavanju korupcije, u nastavku Vam dostavljam

VIĐENJE BUDUĆEG RADA AGENCIJE U PREVENCIJI KORUPCIJE

Zakon o sprječavanju korupcije ne propisuje formu i sadržaj ovog akta, niti period na koji se treba odnositi. Iz tog razloga, moje viđenje budućeg rada Agencije primao se odnosi na period njenog uspostavljanja i obezbjeđivanja funkcionalnog rada, posebno jer će se godišnjim planovima rada koje usvaja Savjet na predlog direktora definisati konkretni administrativno-tehnički ali i programski prioriteti rada Agencije.

I ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKI PRIORITETI

Uspostavljanje Agencije za sprječavanje korupcije kao nove institucije zahtijeva sprovođenje niza administrativno-tehničkih pitanja kako bi se osiguralo da ova institucija već od samog početka svog djelovanja može obavljati poslove koji su joj povjereni Zakonom o sprječavanju korupcije.

Zakonom o sprječavanju korupcije (čl. 107) predviđa se da Agencija, već od 1. januara 2016. godine treba da preuzme poslove Komisije za sprječavanje sukoba interesa i Uprave za antikorupcijsku inicijativu, uključujući njihove zaposlene, prava i obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad, dokumentaciju, registre i evidencije.

Takođe, Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (čl. 62) predviđa se da će Agencija od Državne izborne komisije preuzeti nadležnosti koje su propisane tim zakonom, uključujući i dokumentaciju koja se odnosi na finansiranje političkih subjekata te da će uskladiti podzakonske akte za sprovođenje Zakona o finansiranju političkih subjekata u roku od 30 dana od dana uspostavljanja.

II USVAJANJE POSLOVNIKA O RADU SAVJETA I IZBOR PREDSJEDNIKA SAVJETA

Prva aktivnost koju Savjet mora da sprovede jeste usvajanje Poslovnika o radu, kako bi se definisao način i procedure za rad i odlučivanje ovog tijela, koje u prvoj godini svog rada ima veoma izazovne zadatke pred sobom. Poslovnik je potrebno sačiniti i usvojiti već tokom prvih 30 dana od dana izbora Savjeta, kako bi se sve ostale obaveze mogle odvijati dinamikom koja ja propisana Zakonom. Mišljenja sam da prilikom izrade Poslovnika treba uzeti u obzir uporedna iskustva i praksu drugih zemalja kako bi se došlo do najboljeg mogućeg rješenja.

Nakon usvajanja Poslovnika, potrebno je izabrati predsjednika Savjeta, u skladu sa zakonom i Poslovnikom o radu Savjeta.

III IZBOR DIREKTORA AGENCIJE

U skladu sa obavezama iz Zakona o sprječavanju korupcije (čl. 105), potrebno je da Savjet u roku od 90 dana od upostavljanja izabere direktora Agencije. U tom smislu, prvi korak Savjeta mora biti raspisivanje javnog konkursa za izbor direktora i sprovođenje postupka izbora u skladu sa zakonom.

Imajući u vidu da će se proces izbora direktora Agencije odvijati prije nego što je Agencija formalno uspostavljena, Savjet će morati da od Skupštine Crne Gore i nadležnog radnog tijela za pitanje antikorupcije obezbijedi administrativno-tehničku podršku za sprovođenje javnog konkursa, kao i prostorije u okviru kojih će Savjet moći da obavlja svoje dužnosti dok se Agencija formalno ne uspostavi.

IV KADROVSKO POPUNJAVANJE AGENCIJE I RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA

Odmah po izboru Direktora, biće potrebno sprovesti analizu Zakona o sprječavanju korupcije i Zakona o finansiranju političkih subjekata i ostalih pozitivnih propisa kojima se uređuje rad Agencije, ali i rad Komisije za sprječavanje sukoba interesa, Uprave za antikorupcijsku inicijativu i Državne izborne komisije kako bi se odredili programski prioriteti Agencije i sve obaveze koje će ova institucija morati da obavlja u predstojećem periodu.

S tim u vezi, biće potrebno donijeti akt o sistematizaciji radnih mjesta Agencije (usvaja ga Savjet na predlog direktora), nakon čega bi se počelo sa preuzimanjem neophodnog kadra iz Komisije za sprječavanje sukoba interesa i Uprave za antikorupcijsku inicijativu. Odmah po preuzimanju kadra, treba sprovesti objektivnu procjenu njihovih kapaciteta i razviti plan obuke kadrova prilagođen nadležnostima Agencije. Nakon toga treba organizovati donatorsku konferenciju i

tražiti podršku međunarodnih organizacija i ambasada, a posebno Evropske Unije, u smislu obezbjeđivanja stranih eksperata i obuka za zaposlene u agenciji, kao i eventualnu podršku sprovođenju drugih projekata, uključujući i prethodno opisanu javnu kampanju.

Takođe, potrebno je napraviti plan zapošljavanja dodatnog, nedostajućeg kadra i obezbijediti potrebna sredstva za to u saradnji sa Ministarstvom finansija, kroz izradu i usvajanje budžeta Agencije.

V SREDSTVA ZA RAD I PLAN RADA

Direktor Agencije će, u skladu sa Zakonom, sačiniti nacrt budžeta Agencije za 2016. godinu, koji će nakon usvajanja od strane Savjeta biti dostavljen Ministarstvu finansija u zakonom propisanoj proceduri. Kako bi se obezbijedila adekvatna budžetska sredstva za rad Agencije, ova institucija bi trebalo da učestvuje u konsultacijama sa Vladom ali i u radu sjednica nadležnih radnih tijela Skupštine koja će se baviti razmatranjem Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu.

Savjet Agencije treba da pruži punu podršku direktoru u procesu izrade nacrt budžeta i naknadnim konsultacijama u vezi sa sredstvima koja je neophodno opredijeliti Agenciji da bi mogla nesmetano da obavlja poslove propisane pravnom regulativom.

U skladu sa opredijeljenim sredstvima, potrebno je donijeti plan rada za 2016. godinu u kojem će biti definisani programski prioriteti kojima Agencija treba da se bavi tokom prve godine svog rada. Pored toga, potrebno je donijeti i sve ostale podzakonske akte koji će biti neophodni za sprovođenje zakona i za efikasan rad Agencije.

Iste aktivnosti biće kontinuirane u narednim godinama rada Agencije.

VI INFORMACIONI SISTEM, UPRAVLJANJE PODACIMA I ARHIVA

Imajući u vidu da će Agencija preuzeti nadležnosti postojećih institucija, kao što je Komisija za sprječavanje sukoba interesa, Uprava za antikorupcijsku inicijativu i Državna izborna komisija, od tih organa treba preuzeti informacione sisteme koje su koristili za sprovođenje svojih nadležnosti. Potrebno je analizirati kvalitet i efikasnost funkcionisanja tih informacionih sistema, prvo kroz razgovor sa zaposlenima tih institucija koji su h neposredno koristili i njihovih rukovodilaca, a zatim i od strane eksperata za kompjuterske informacione sisteme.

Vjerujem da je potrebno dalje razviti, standardizovati i umrežiti sve te sisteme u jedan, sveobuhvatan informacioni sistem, za šta se može tražiti podrška ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije ali i međunarodne zajednice. U taj sistem treba uključiti i nove obaveze Agencije, kao što je praćenje sprovođenja svojih mišljenja i preporuka vezanih za planove integriteta drugih državnih organa.

Paralelno, potrebno je sistematizovati sve podatke koji su preuzeti od Komisije za sprječavanje sukoba interesa, Uprave za antikorupcijsku inicijativu i Državne izborne komisije, sačiniti pravila upravljanja podacima, arhiviranja i slično, u skladu sa pozitivnim propisima koji definišu tu oblast.

VII INFORMISANJE JAVNOSTI O RADU AGENCIJE I SPROVOĐENJE JAVNIH KAMPANJA

Imajući u vidu činjenicu da tek treba uspostaviti Agenciju za sprječavanje korupcije, cijenim da je od posebnog značaja sprovesti niz aktivnosti koje će za cilj imati promociju Zakona i nadležnosti agencije. U tom smislu, na samom početku rada, Agencija treba da sprovede javnu kampanju i realizuje niz promotivnih aktivnosti kako bi upoznala građane, a posebno potencijalne zviždače sa opsegom i procedurama rada Agencije, kao i pravima koja imaju u postupcima pred Agencijom.

Smatram da javna kampanja treba da uključi distribuciju štampanih materijala u svim državnim organima i javnim preduzećima, u saradnji sa Vladom, Skupštinom, Sudskim i Tužilačkim savjetom, kao i jedinicama lokalne samouprave.

Takođe, Agencija treba da uspostavi saradnju sa nevladinim organizacijama koje se bave borbom protiv korupcije i udruženjima poslodavaca, kako radi distribucije materijala, tako i sprovođenja drugih promotivnih aktivnosti. U tom smislu, vjerujem da je potrebno posebnu pažnju posvetiti i saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, ali i privatnim fakultetima, kako bi se kroz seriju tribina, kao i kampanju preko interneta, što veći broj mladih informisao o radu Agencije i značaju aktivnog učešća građana u borbi protiv korupcije. Vjerujem da je slične aktivnosti potrebno sprovesti i u srednjim školama, kako bi mladi ljudi što ranije shvatili da korupcija ima razorne posljedice po system u cjelini i aktivno se uključili u njeno sprječavanje.

Poslednje, ali ne i najmanje bitno, Agencija treba da od početka svog rada uspostavi saradnju sa medijima, i promoviše svoje nadležnosti i mogućnosti za prijavu korupcije putem sredstava informisanja kako kroz plaćene oglase, tako i kroz učešće u televizijskim emisijama, intervjuje štampanim medijima i slično. Vjerujem da posebnu pažnju treba obratiti na saradnju sa Javnim servisom i u dogovoru sa menadžmentom te kuće osmisлити posebnu medijsku kampanju.

VIII TRANSPARENTNOST, ODGOVORNOST I INTEGRITET AGENCIJE

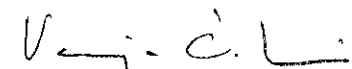
Posebnu pažnju treba posvetiti integritetu same Agencije koja, odmah po uspostavljanju, treba da usvoji plan aktivnosti kako bi to obezbijedila. Vjerujem da bi bilo od značaja da Agencija u izradi svog plana integriteta konsultuje eksperte i/ili kolege iz sličnih Agencija u drugim državama. U tom kontekstu, vjerujem da Agencija treba da pokloni posebnu pažnju transparentnosti svoga rada, te da sve informacije, odluke, rješenje, mišljenja i druga akta koja su po prirodi javna, kao i svoje finansijske izvještaje, objavljuje na internet prezentaciji. Ta internet prezentacija bi trebala da omogući građanima, a posebno zviždačima, da putem interneta prijave slučajeve korupcije. Takođe, sajt Agencije treba da bude koncipiran tako da svi zainteresovani preko sajta Agencije imaju uvid u sve aktivnosti te institucije, ali i pregled planova integriteta svih državnih organa.

IX PREVENCIJA KORUPCIJE U DRŽAVNIM ORGANIMA

Agencija ima nadležnost i da, po sopstvenoj inicijativi, donosi mišljenja za unapređenje i prevenciju korupcije u drugim državnim organima. Stoga vjerujem da na početku rada te institucije treba organizovati niz javnih rasprava sa predstavnicima državnih organa, eksperata i građana kako bi utvrdili prioritetne oblasti budućeg djelovanja, odnosno oblasti koje su posebno pogodne za nastanak korupcije i u kojima posljedice koruptivnih radnji mogu imati posebno veliki efekat po javni interes. Po mom mišljenju Agencija bi prioritetno trebala da se bavi pitanjima privatizacije, javnih nabavki i korupcije, kao i rada inspekcijskih organa, koje oblasti je prepoznala i Evropska unija u Izvještaju o progresu kao posebno sklone korupciji. Kako je pomenuto, takođe je potrebno da Agencija uspostavi i sistem za praćenje sprovođenja svojih mišljenja i preporuka. Svakako, kroz godišnje planove rada Agencija će detaljno definisati programske prioritete za tekuću godinu i definisati aktivnosti koje treba da na najbolji način pomognu sprječavanju korupcije, dominantno u javnom sektoru.

X PRAVNI OKVIR

Pored analize rizika od pojave korupcije, Agencija treba da analizira i antikorupcijske zakone i preporuči Vladi i Skupštini eventualne izmjene na osnovu identifikovanih problema i najboljih praksi iz drugih država. Konačno, Agencija treba kontinuirano da radi na poboljšanju niza sopstvenih podzakonskih akata kojima će preciznije definisati procedure za sprovođenje određenih odredbi zakona, posebno u dijelu prijave korupcije i postupanja sa zviždačima.

Vanja Čalović

Kandidat za člana Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije

Crna Gora

Skupština

Komisija za sprovođenje izbora članova

Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije

AGENCIJA ZA SPREČAVANJE KORUPCIJE	
PRIMLJENO	8. VI 2015
KLASIFIKACIJA	66-63-13/15-274
BR. DOK.	
VEŠTAČ	
EPK	
SRPACIJA	

Podgorica, 08. 06. 2015.

Predmet: Viđenje budućeg rada Agencije

Kandidat za člana Savjeta

Agencije za sprečavanje korupcije: Zlatko Vujović

Uvod

Zadovoljstvo mi je što mogu da iskoristim ovu priliku da u ovom dopisu istaknem ključne tačke budućeg rada Agencije za sprečavanje korupcije, odnosno moje viđenje istih. Još 2010. godine predstavljena je studija CeMI-ja, čiji sam ja jedan od koautora, koja je postavila osnove za osnivanje ove Agencije. Iako tada taj prijedlog nije prihvaćen, nakon prihvatanja njenih ključnih elemenata od EU, pokrenut je proces reformisanja institucionalnog okvira za borbu protiv korupcije u Crnoj Gori, čiji ključni element predstavlja ova Agencija. Stoga, lično želim da dam snažan doprinos da ovaj koncept ne doživi svoj neuspjeh. Ova reforma je jedna od ključnih za dalje napredovanje naše zemlje u procesu pregovora, ali i za njihovo okončanje odnosno dobijanje članstva. Iako, sam zagovarao još snažnija ovlašćenja Agencije, ipak postojeći okvir predstavlja solidnu početnu osnovu. Ukoliko ovo bude uspješan projekat, Agencija može da proširi svoje polje djelovanja ali i ovlašćenja.

Članovi Savjeta, a posebno direktor će se suočiti sa dvostrukim snažnim pritiskom. Sa jedne strane, ogromna očekivanja evropskih partnera da se naprave konkretni rezultati u borbi protiv korupcije, a sa druge otpori da koncept definisan Zakonom o sprečavanju korupcije zaživi. Stoga je na njima ogromna odgovornost. Članove Savjeta, i direktora vidim kao nezavisne pojedince, snažnog integriteta, koji su spremni da daju svoj maksimum da se obezbijedi visok stepen integriteta i efikasnosti u radu ove Agencije. Cijena neuspjeha u radu ove Agencije biće preskupa za Crnu Goru. Stoga budući članovi Savjeta, direktor i svi zapošljeni trebaju da daju svoj doprinos da se isto izbjegne, te da moguće postanemo dobar primjer i to ne samo u regionu.

Pozicija Savjeta

Nažalost, postojeći zakon kojim je regulisan rad Agencije u velikoj mjeri je minimizovao ulogu Savjeta, tako da možemo reći da je ona prilično skromna, sa ne baš velikim uticajem na njen konkretan rad.

Rad Savjeta će biti dominantno usmjeren kroz kreiranje normativnog podzakonskog okvira, u skladu sa Zakonom o sprečavanju korupcije, sa jedne strane, te definisanju programskog okvira, kroz usvajanje godišnjeg plana rada Agencije, kao i izvještaja o njegovom ispunjavanju. Od posebne važnosti je dodatno definisati nadležnosti rada Savjeta Statutom Agencije, da bi se izbjeglo preklapanje nadležnosti, te stvorio efikasan i djelotvoran sistem rada i odlučivanja.

Izbor direktora

Najveći izazov Agencije će biti izgradnja povjerenja zainteresovanih strana i javnosti u integritet njenog rada. Iako, nominalno nova institucija, riječ je, kadrovski gledano, o staroj instituciji, koja nasljeđuje brojne probleme u funkcionisanju od institucija čijim objedinjavanjem je nastala: Komisije za sprečavanje sukoba interese i Uprave za antikorupcijsku inicijativu. Stoga posebnu pažnju treba obezbijediti *promovisanju konkursa za izbor direktora* koji bi trebao privući što veći broj kvalitetnih kandidata. Savjet mora poslati poruku da on želi direktora na bazi stručnih i ličnih kvaliteta, a da nije slučaj o partijskim igrima. Naime, iskustvo nas uči, kada je riječ o novim institucijama, da će izbor direktora biti ključan za njen uspjeh. Posebno to dolazi do značaja u ovom slučaju jer su mu data ogromna ovlašćenja. Promocijom ovog konkursa se šalje poruka da je Savjet snažno zainteresovan za kvalitet, a ne nikako, da je riječ o unaprijed dogovorenom izboru.

Unutrašnja organizacija

Statut Agencije je od posebno značaja jer će on dodatno regulisati samu nadležnost Savjeta. Članom 88, stav 1, alineja 10 je predviđeno da „Savjet vrši i druge poslove utvrđene Statutom Agencije“. Ovo je od posebnog značaja da bi se jasno precizirao odnos direktora i Savjeta, ali i da se ne bi dodatno urušila pozicija Savjeta. Stoga Savjet treba da posveti posebnu pažnju normiranju unutrašnjih procedura, te da u okviru zakonom definisanog okvira, se preciziraju odnosi i procedure u Agenciji. Posebno je značajno normirati i kvalitetno ustrojiti odnose između unutrašnjih cjelina, kako nadležnosti tako i odgovornosti. Prilično je velik obim nadležnosti Agencije, stoga je veoma važno da unutrašnja organizacija može odgovoriti visokom obimu obaveza, i stepenu složenosti. Ovdje se treba posebno voditi pozitivnim iskustvima iz sličnih agencija, ali svakako mogućim primjerima, u nekim slučajevima, dobrom praksom iz rada Komisije i DACI-ja.

Uvezivanje baza podataka

Stvaranje adekvatne infrastrukture za sprovođenje provjere podataka u nadležnosti Agencije.

Ja lično sam bio inicijator i koordinator izrade softverskih rješenja koja bi na održiv način omogućila kontinuiranu javnu dostupnost ali i provjeru podataka. Jedna od tih baza podataka, ona koja se sadrži podatke o imovinskim kartonima javnih funkcionera, napravljena veoma skromnim sredstvima cca 3 000 dolara, je i dalje funkcionalna. Dosta je na tome urađeno, dosta aktivnosti je u toku, ali još uvijek se nije stiglo do željenog rezultata. Obim podataka koji će biti u posjedu Agencije upućuje da je njegoa efikasna i djelotvorna provjera, prije svega moguća na bazi unaprijed zadatih parametara, putem softverskih rješenja. Da bi isto bilo moguće, potrebno je nastaviti sa umrežavanjem baza u posjedu Agencije sa drugim državnim bazama. Na taj način se minimizuje mogućnost zloupotreba od strane državnih funkcionera i političkih partija.

Jačanje ljudskih resursa

Do sada je izuzetno puno napora, i sredstava uloženo u obuku zapošljenih. Međutim, promjena nadležnosti traži: (1) dodatne obuke postojećih zapošljenih, a tako i (2) zapošljavanje novih stručnjaka. Od posebne važnosti je zapošljavanje iskusnih IT eksperata. Na taj način bi se unaprijedila postojeća softverska rješenja koja treba da omoguće efikasnu kontrolu, sa što manjim trošenjem resursa.

No, ne može se sve riješiti informatički. Istražnu ulogu Agencije treba ojačati kvalitetnim upravnim inspektorima koji bio na efikasan način mogli da sprovode administrativnu istragu. Iako, računam da postojeće osoblje ima kapacitete sa sprovodi određene inspekcijske radnje, vjerujem da bi u toj strukturi trebalo imati stručnjake sa iskustvom u upravnom nadzoru, ili u sprovođenju upravnih postupaka. Agencija ne smije sebi dopustiti greške u sprovođenju propisa, ali se ne smije iz straha od greške ni odricati primjene ovlašćenja. Primjena administrativne istrage će sa aspekta ljudskih resursa predstavljati najveći izazov.

Savjet treba da, na prijedlog direktora, usvoji sistematizaciju radnih mjesta, pri čemu treba imati u vidu ove potrebe.

Primjena ovlaštenja i nadzor

Kada govorimo o ovoj oblasti smatram da je potrebno posebno obratiti pažnju na sljedeća pitanja:

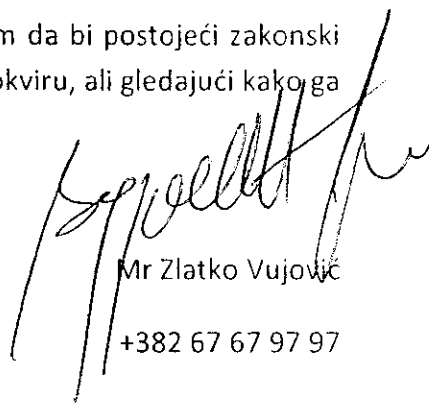
- a. Osigurati strukturiranu provjeru imovinskih kartona javnih funkcionera. Savjet ovdje treba da doprinosi izradi nove JAVNE metodologije, po kojoj bi se vršila provjera imovina osoba koje pokrivaju javne funkcije u najvećem riziku od korupcije.
- b. Savjet treba da podstakne proaktivnu ulogu Agencije u sprječavanju i otkrivanju konflikta interesa u oblastima u kojima ovo do sada nije rađeno (kao recimo kontrola izjava o nepostojanju sukoba interesa u javnim nabavkama npr - zakonski osnov postoji ali do sada to niko nije radio).
- c. Obezbijediti efektivnu kontrolu procesa finansiranja političkih partija, i usku saradnju sa Državnom revizorskom institucijom u ovom slučaju. Savjet bi trebao da podstakne stvaranje efikasnog podzakonskog normativnog okvira provjere finansiranja političkih partija i upotrebe državnih resursa.
- d. Agencija treba da omogući metodološke osnove po kojoj bi bili rađeni izvještaji Agencije, metodologiju za sprovođenje istraga, kao i metodologiju za sprovođenje istraživanja u oblastima od značaja za prevenciju korupcije.

Zaključak

Iako možda, na prvu loptu izgleda pretenciozno, da u svom početnom viđenju, već vidim reformu institucije koja još nije ni počela sa radom, vjerujem da će razvoj događaja voditi tome. Zavisno od njene uspješnosti, kao i od novih izazova koji će se pojavljivati u njenom radu, vidljivo je da će biti potrebno dodatno snaženje, kako resursa tako i ovlaštenja, te dodatno preciziranje njenih odnosa/nadležnosti sa drugim organima, odnosno državnim institucijama. Vjerujem da će sve to voditi skorim promjenama Zakona o sprečavanju korupcije. Mislim da je veoma važno da ključne podsticaje za buduću reformu institucionalnog okvira da Agencija, a posebno njen Savjet.

Međutim, svi koji budu u Agenciji trebaju da daju svoj maksimum da bi postojeći zakonski okvir zaživio. Treba prvo dati šansu postojećem institucionalnom okviru, ali gledajući kako ga unaprijediti.

S poštovanjem,

Mr Zlatko Vujović
+382 67 67 97 97

CRNA GORA	
SKUPŠTINA OPNE CGO	
PRIMLJENO	8. VI 1980
KLASIFIKACION	10-63-13/15-25/4
PROJ	
VEZAN	
EPA	
SRNAČENICA	PP-206

Viđenje budućeg rada Agencije za prevenciju korupcije u Crnoj Gori

Kandidat za člana Savjeta Agencije

Mr Ristan Stijepović

Borba protiv korupcije jedno je od najznačajnijih pitanja za države koje su u fazi tranzicije i Evro-atlanskih integracionih procesa. Prema međunarodnim standardima (Preporuke EU, Konvencija SE o korupciji i dr.), države koje se nalaze u ovim procesima kao što je slučaj sa Crnom Gorom dužne su da osnuju antikoruptivno tijelo čiji će se rad zasnivati na Zakonskoj osnovi.

Usvajanjem Zakona o sprečavanju korupcije i njegovom primjenom u Crnoj Gori predviđeno je osnivanje Agencije kao i njena nadležnost i aktivnost kojim će se baviti. Nadležnost iz prevencije korupcije do sada je bila regulisana posebnim propisima i sprovodi se u okviru posebnih institucija (UAI, KSSI, DIK,...). Zbog toga se na samom početku može konstatovati da je Zakonom o sprečavanju korupcije predviđeno da se Agencija osniva kao nezavisna institucija oslobođena bilo kakvog uticaja sa strane i da će joj biti stavljena na raspolaganju neophodna materijalna i finansijska sredstva za uspješan rada i obavljanje aktivnosti iz svoje djelatnosti.

Dakle, prevencija korupcije sa zaštitom lica koja prijavljuju korupciju, utvrđivanje i sprečavanje sukoba interesa, kontrola i nadzor finansiranja političkih partija i izbornih kampanja, nadzor nad sprovođenjem lobiranja, praćenje donošenja i sprovođenja planova integriteta su najznačajnije pitanja sa kojima će se Agencija baviti. Pored navedenog, upravni i izvršni organi Agencije usvajati će i donositi akata iz njene nadležnosti, davati će inicijative za izmjene i dopune Zakona iz oblasti korupcije, kao i drugih propisa i opštih akata. Agencija će uspostaviti saradnju sa nadležnim organima, međunarodnim institucijama, naučnim institucijama, NVO sektorom u cilju unapređenja svojih aktivnosti.

Za konstituisanje i uspješan početak rada Agencije neophodno je obezbijediti značajna finansijska sredstva, koja će biti upotrijebljena za opremanje prostora i nabavku neophodnih tehničkih sredstava i efikasnog informacionog sistema. Kao prvo neophodno je obezbijediti funkcionalan prostor u kojem će zaposleni moći da ostvaruju efikasnu komunikaciju i koordinaciju na svim nivoima. U prostoru treba uspostaviti sektorski rad i to: sektor za prevenciju korupcije, sektor za sprečavanje sukoba interesa i sektor za praćenje finansiranja političkih partija, lobiranje i sprovođenje planova integriteta. Među njima bila bi uspostavljena horizontalna međusektorska saradnja. Bek-offis ili IT-sektor (informatički sektor), vertikalno bi bio povezan sa prethodna tri sektora.

Za uspješan rad Agencije posebno je značajno instaliranje efikasnog informacionog sistema koji bi zadovoljavao uspostavljene politike i procedure, počev od elektronske obrade podataka o evidenciji javnih funkcionera, njihovom imovinskom stanju, provjeri podataka, pokretanja i vođenja postupaka, evidenciji lobista, evidenciji poklona, subvencija i donacija, registrovanih i kontrolisanih planova integriteta i evidenciji finansiranja političkih partija. Uspostavljeni informacioni sistem bio bi jedinstvena baza podataka koju bi koristila ne samo služba Agencije već i druge povezane institucije prije svih Specijalni tužilac za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Da bi sistem bio efikasan neophodno je nabaviti savremenu hardversku opremu (servere) i instalirati sofisticiran program. Sa ovakvom opremom dizajnirala bi se portal-aplikacija sa neophodnim sadržajima i bazama, dokument server za skladištenje spisa iz sudskih procesa, kao i novi softverski sistem za predaju

elektronskih imovinskih kartona. Na ovaj način postigla bi se efikasnost u obradi podataka što bi ojačalo povjerenje javnosti u rad ove institucije.

Bek-offis sektor bavo bi se i razmjenom elektronskih podataka kroz pristup elektronskim bazama: Poreske uprave, Komisije HOV i Centralne depozitarne agencije (CDA), Upravom za nekretnine, MUP-ovom bazom, Uprava za javne nabavke i drugim javnim institucijama od kojih se mogu dobiti relevantni podaci. Sa stanovišta automatizovane razmjene podataka za pohvalu je da su pojedine državne institucije završile ili privele kraju izradu ili nadogradnju svojih informacionih sistema, gde su predviđena rješenja za potrebe automatske razmjene podataka. Ovakva informaciona struktura omogućila bi Agenciji da sprovodi efikasne mjere za uspješno obavljanje svojih zakonom propisanih ovlaštenja.

Agencija mora uspostaviti unutrašnju reviziju kao dio sistema unutrašnje kontrole. Ovaj posao obavljao bi nezavisni unutrašnji revizor. Njegov zadatak bi bio da kontroliše proces upravljanja, obezbijedi sistematičan i odgovoran pristup radu zaposlenih, uspostavi efikasno upravljanje Operativnim rizikom¹ i njegovim permanentnim praćenjem. Izloženost Operativnom riziku podrazumijeva i čuvanje podataka i njihovo obezbjeđivanje tokom 24 h. Poželjno bi bilo da se Bek-up centar nalazi na sigurnom mjestu van zgrade a po mogućnosti i van grada u kojem je Agencija. Da bi se sve ovo ostvarilo neophodno je ojačati ljudske resurse angažovanjem kvalitetnih IT stručnjaka i drugih specijalista iz ove oblasti.

Komisija za sprečavanje sukoba interesa (KSSI) kao nezavisna institucija ostvaruje vidljive rezultate u vršenju nadzora i kontrole djelovanja javnih funkcionera kako bi se spriječio sukob interesa i na taj način zaštitio javni interes. Cilj rada KSSI je podizanje nivoa povjerenja u nepristrasno i odgovorno vršenje javnih funkcija kao i jačanje povjerenja javnosti u politički sistem i njegove institucije. Dakle, uloga KSSI je preventivna u sprečavanju sukoba interesa javnih funkcionera. Zakonom o sprečavanju korupcije predviđeno je da KSSI prestaje sa radom, odnosno poslove i zaposlene u KSSI preuzima Agencija. Zbog toga je neophodno u okviru Agencije konstituisati poseban sektor čiji zadatak bi bio sprečavanje sukoba interesa i koji bi u kontinuitetu nastavio aktivnosti KSSI.

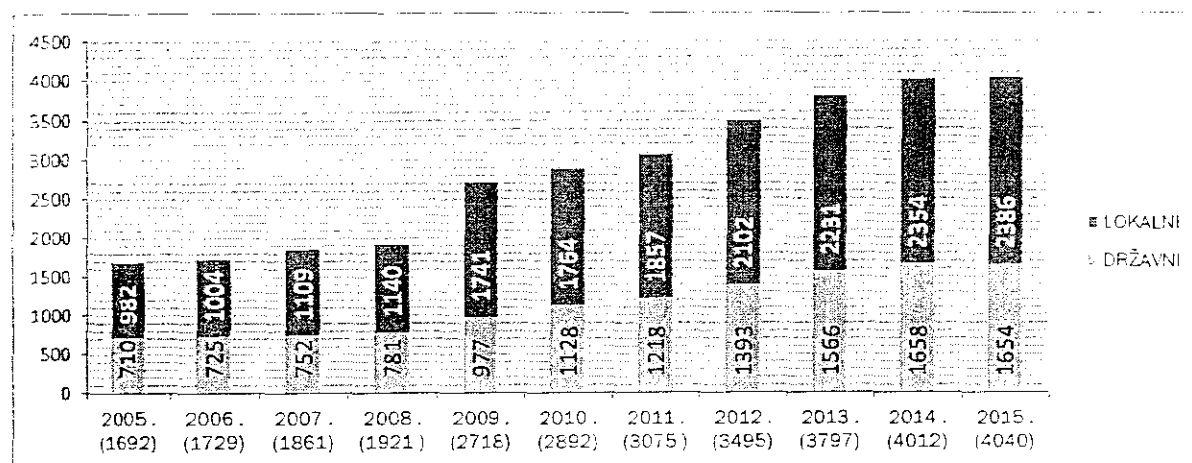
Početkom 2015. godine, više od 4.000 lica ima status javnog funkcionera. Ovaj broj se stalno povećava, tako da se do kraja godine može očekivati 4.500 lica sa ovim statusom. Poslove iz nadležnosti KSSI² (vođenje postupka i donošenje odluka o povredi Zakona, pokretanju prekršajnog postupka, davanju mišljenja o postojanju sukoba interesa i dr.) predviđeno je da u Agenciji preuzme i vodi ovlašteno lice koje je osposobljeno i koje može samostalno obavljati ove poslove.

U stručnoj službi KSSI od sistematizovanih 17 radnih mjesta popunjeno je 11. Kroz višegodišnju praksu u pripremanju odluka za KSSI, osposobljeno je 5 pravника koji mogu samostalno obavljati posao ovlaštenog lica tj. samostalno pokretati upravne i prekršajne postupke i davati mišljenja u vezi sukoba interesa. Sa povećanjem broja javnih funkcionera, povećava se i broj prekršajnih postupaka kao i broj

¹ Operativni rizik - zloupotreba službenog položaja za unošenje netačnih podataka u javne registre, korišćenje IT podataka za nanošenje političke štete, falcifikovanje službene isprave itd.

² KSSI ima predsjednika i šest članova koji odluke iz svoje nadležnosti donose na redovnim sjednicama komisije glasanjem.

ličnih podataka, što iziskuje potrebu za većim brojem ovlaštenih lica i ostalih operativaca na poslovima provjere podataka. To zahtijeva i potrebu za popunjavanjem upražnjenih radnih mjesta što je i potencirano Akcionim planom za Poglavlje 23 o jačanju administrativnih kapaciteta. Ovo je jedna od preporuka Evropske komisije.

Izmjenama zakona o sprečavanju sukoba interesa iz 2012. uvedena je nova definicija –*“Javni funkcioner, u smislu Zakona, je izabrano, imenovano i postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom organu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću i drugom pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu, kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost, bez obzira na stalnost funkcije i nadoknadu”*.

Očigledno da je definicija zbog svoje sveobuhvatnosti, doprinijela da se broj javnih funkcionera značajno poveća. Taj trend će se nastaviti i u narednom periodu. To će značajno uticati na efikasnost rada ovog sektora zbog toga bi trebalo razmisliti o redefinisanoj ovog pojma i novom definicijom obohvatiti one koji imaju mjerljivu težinu i odgovornost u vršenju javne funkcije.

Dakle, sektor za sprečavanje sukoba interesa treba da izvršava svoje zadatke i obaveze na proaktivan način, i da se ujedno fokusira na slučajeve nezakonitog bogaćenja, putem sistematske i unakrsne provjere i upoređivanja podataka iz dostavljenih izvještaja o prihodima i imovini sa podacima iz drugih baza a sve to na osnovu procjene rizika. Komisija sada koristi i suviše uprošćen pristup procjene rizika, zbog toga je neophodno ovu praksu promijeniti i rizik procjenjivati na osnovu slučajnog uzorka.

Izmjenama Zakona o sprečavanju sukoba interesa krajem 2014. predviđeno je da radi provjere podataka iz Izvještaja, javni funkcioner može dati saglasnost Komisiji za pristup podacima na računima banaka i drugih finansijskih institucija na dobrovoljnoj osnovi. Ovu praksu treba promijeniti, tako da podaci sa bankovnih računa bude obavezujuće za javne funkcionere, što su i preporuke eksperata EU.

Podsjećanja radi, Uprava za antikorupcijsku inicijativu (UAI) je specijalizovani organ u sastavu Ministarstva pravde i vrši poslove koji se odnose na: "propagandno-preventivno djelovanje, kao što su podizanje nivoa javne svijesti o problemu korupcije i sprovođenje istraživanja o obimu, pojavnim oblicima, uzrocima i mehanizmima nastanka korupcije; saradnja sa nadležnim organima u cilju izrade i implementacije propisa i programskih dokumenata od značaja za prevenciju i suzbijanje korupcije, nevladinim i privatnim sektorom u cilju suzbijanja korupcije, državnim organima u postupku po prijavama korupcije koje Uprava dobija od građana i drugih subjekata; izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja, sertifikovanje i vođenje registra lobista; postupanje po prijavi protiv lobiste koji je prekršio zakon; pripremanje smjernica za izradu planova integriteta; iniciranje zaključivanje međunarodnih ugovora i primjene evropskih i drugih međunarodnih antikoruptivnih standarda i instrumenata; praćenje implementacije preporuka GRECO-a (zajednica zemalja u borbi protiv korupcije); koordinacija aktivnosti koje proizilaze iz primjene UNCAC-a (konvencija UN protiv korupcije); prikupljanje podataka o prijavama korupcije od organa koji primaju prijave i obradu prikupljenih podataka u analitičke svrhe; vršenje drugih poslova koji proizilaze iz članstva u regionalnim antikoruptivnim institucijama za JIE i u drugim međunarodnim organizacijama i institucijama; kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnosti"

Kada se konstituiše Agencija, nadležnost i dio poslove UAI treba da preuzme sektor za prevenciju korupcije. U ovom sektoru posebno treba unaprijediti i osnažiti kapacitete vezane za istraživanje korupcije i zaštitu lica koja prijavljuju korupciju. Sektor treba da preuzme kontrolu nad NAP i poslove Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. U cilju postizanja mjerljivih rezultata pored interne međusektorske saradnje ovaj sektor mora da ima efikasnu eksternu saradnju prije svega sa Specijalnim tužiocem i njegovim specijalno obučanim timom koji bi se mogao nazvati istim imenom kao i u susjednoj Hrvatskoj (USKOK)³.

Ovaj sektor mora da ima snažne (administrativne) istražne kapacitete, koji će imati mogućnost pokretanja krivičnih postupaka, i sankcionisanja lica koja se nađu u koruptivnim radnjama. Istraživački kapaciteti prvenstveno podrazumijevaju stručnu i profesionalnu osposobljenost ovlašćenih lica za procjenjivanje, provjeravanje, praćenje, prikupljanje podataka i procesuiranje učinioca koruptivnih radnji koji ugrožavaju javni interes.

Zakonom o sprečavanju korupcije regulisana je i zaštita lica koja prijavljuju korupciju (zviždač). Na taj način stimuliše se prijavljivanje korupcije i sankcionišu lica koja koriste mjere zastrašivanja, ograničavanja ili kažnjavanja onih koja prijave korupciju. Zbog toga je neophodno jačati kadrovske kapacitete i u ovom dijelu prevencije korupcije kroz specijalizaciju zaposlenih uključujući primanje i procesuiranje prijave korupcije i mehanizme zaštite zviždača.

Objavljivanje podataka na Agenciskom internet-sajtu o preduzetim antikoruptivnim radnjama prema počiniocima veoma je značajno za efikasnu prevenciju korupcije. Da bi se postigao značajan efekat,

³ Ured za suzbijanje korupcije i organizovanog kriminala (ili kraće USKOK) specijalizirano je tijelo zaduženo za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

antikorupcijska provjera zahtijeva regulatorni okvir. To se odnosi na pravovremeno transparentno i participativno vođenje postupka. Posebno je važno da se provjerena informacija o nastanku koruptivne radnje bude objavljena u najkraćem mogućem vremenu jer su u tom slučaju efekti borbe protiv korupcije značajno veći.

Dakle, ovaj sektor morao da ispunjava sledeće međunarodne standarde i principe u antikoruptivnoj prevenciji: Da ima odgovarajući broj visokokvalifikovanog osoblja sa mogućnošću odgovarajućeg stručnog usavršavanja; javno i objektivno zapošljavanje rukovodilaca, ovlašćenih lica i ostalih operativaca; da zaposleni posjeduju sposobnost i izgrađene vještine posebno kada su u pitanju istrage i da procesuiraju konkretne slučajeve bez prethodnog neprimjernog uticaja sa strane; da im je omogućen pristup svim potrebnim informacijama, kao i zaštitu lica koja pomažu ili prijavljuju koruptivne radnje.

Državna izborna komisija (DIK) pored administrativnih i proceduralnih nadležnosti u vezi sa sprovođenjem izbora vrši nadzor nad sticanjem i obezbjeđivanjem finansijskih sredstava za redovan rad i izbornu kampanju političkih partija i vrši kontrolu njihovog finansijskog poslovanja. Međutim u prethodnom periodu DIK nije obezbijedio efikasan i nezavisan nadzor, mehanizam za provjeru finansiranja političkih partija i izbornih kampanja kao ni adekvatnu kaznenu politiku.

Kao što je već konstatovano, kontrola finansiranja političkih partija od naredne godine prelazi u nadležnost Agencije. U okviru posebnog sektora mora se unaprijediti izvještavanje o finansiranju političkih partija. Zbog toga je neophodno obezbijediti da se u Obrascu za izvještavanje dobiju relevantni podaci o finansijama političkih partija. Takođe treba izmjestiti kontrolu iz resora Ministarstva finansija i unaprijediti provjeru tačnosti podnijetih izvještaja. Takođe je neophodno obezbijediti i unaprijediti transparentnost podataka.

"Na osnovu procjene podložnosti određenih radnih mjesta za nastanak i razvoj korupcije i drugih oblika pristrasnog postupanja državnih službenika, odnosno namještenika na određenim poslovima, državni organ donosi plan integriteta koji sadrži mjere kojima se sprečavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije, u skladu sa smjernicama organa uprave nadležnog za antikoruptivne poslove. Državni organ određuje državnog službenika koji je odgovoran za pripremu i sprovođenje plana integriteta".

Zadatak Agencije bit će utvrđivanje mjera koje predviđaju praćenje usvajanja i sprovođenje planova integriteta. Takođe bit će neophodno sačiniti predlog Sjernica za izradu planova integriteta. Zbog toga je neophodno u okviru sektora osnažiti administrativne i stručne kapacitete Agencije za praćenje i sprovođenje planova integriteta u javnim institucijama.

Zadatak Agencije bit će i uvođenje jasnih procedura u vezi lobiranja i izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja. Agencija će na svojoj internet stranici voditi registar lobista. Takođe će objavljivati podatke o izdatim i oduzetim odobrenjima za obavljanje djelatnosti, kao i odobrenja koja su prestala da važe. Lobista, odnosno pravno lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti lobiranja trebao bi da Agenciji dostavi pisani izvještaj o radu, najkasnije do kraja januara tekuće za prethodnu godinu.

PRIMLJENO	3. 6. 2015
KLASIFIKACIJA	20-63-13/15-29/2
VEŠTAČENJE	
EPF	
POSREDOVANJE	

ŠKUPŠTINA CRNE GORE

Odboru za antikorupciju

Komisiji za sprovođenje izbora Savjeta Agencije

PREDMET: VIĐENJE BUDUĆEG RADA AGENCIJE U PREVENCIJI KORUPCIJE

Nadležnost Agencije

Član 78

Agencija:

- utvrđuje postojanje sukoba interesa u vršenju javne funkcije i preduzima mjere za njegovo sprječavanje;
- kontroliše ograničenja u vršenju javnih funkcija;
- vrši kontrolu primanja poklona, sponzorstava i donacija;
- vrši provjeru podataka iz Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera;
- daje mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i daje preporuke za sprječavanje ugrožavanja javnog interesa i zaštitu zviždača;
- prati donošenje i sprovođenje planova integriteta, daje preporuke za njihovo unaprjeđenje i vrši procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta u skladu sa ovim zakonom;
- donosi akte iz nadležnosti Agencije u skladu sa zakonom;
- daje inicijative za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata, radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije ili njihovog usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;
- daje mišljenje na nacрте zakona i drugih propisa i opštih akata radi usklađivanja sa

međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;

- pokreće i sprovodi postupak za utvrđivanje povrede odredaba ovog i drugih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije;

- sarađuje sa nadležnim organima, visokoškolskim ustanovama i naučnim organizacijama i

drugim subjektima u cilju realizacije aktivnosti u oblasti sprječavanja korupcije;

- vodi evidencije i registre u skladu sa ovim zakonom;

- izdaje prekršajni nalog i pokreće prekršajni i drugi postupak;

- sprovodi edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikorupcijske aktivnosti;

- ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u preventivnoj borbi protiv korupcije;

- vrši i druge poslove propisane zakonom.

Agencija vrši poslove nadzora nad sprovođenjem propisa kojim se uređuje lobiranje i sprovodi mjere kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, u skladu sa

posebnim zakonom.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija može angažovati domaće i međunarodne stručnjake, odnosno institucije, organizacije i ustanove.

Nadležnosti Savjeta

Član 88

Savjet:

1) donosi Statut i akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije,

na predlog direktora Agencije;

2) na predlog direktora Agencije usvaja godišnji plan rada Agencije;

3) na predlog direktora Agencije usvaja predlog budžeta i završnog računa Agencije;

4) na predlog direktora Agencije usvaja pravila o radu Agencije i pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta;

- 5) donosi poslovnik o radu Savjeta;
- 6) raspisuje konkurs za izbor direktora Agencije, bira i razrješava direktora Agencije;
- 7) daje direktoru Agencije inicijative za unaprjeđenje rada Agencije;
- 8) na predlog direktora Agencije podnosi Skupštini godišnji izveštaj o radu Agencije;
- 9) vrši provjeru podataka iz izveštaja o prihodima i imovini direktora Agencije;
- 10) vrši i druge poslove utvrđene Statutom Agencije.

Statut Agencije, poslovnik o radu Savjeta, pravila o radu Agencije i pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Nadležnosti direktora Agencije

Član 92

Direktor Agencije:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) organizuje i odgovara za rad Agencije;
- 3) donosi odluke, daje mišljenja i preporuke i preduzima druge mjere iz nadležnosti Agencije;
- 4) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Imajući u vidu odredbe Zakona o sprečavanju korupcije Agenciju vidim kao antikoruptivno tijelo odnosno tijelo koje je izmješteno iz sistema izvršne vlasti samostalno tijelo koje ima dva organa Savjet Agencije i direktora Agencije. Ova dva organa moraju biti u stalnoj koordinaciji radi sprovođenja zakonom utvrđenih nadležnosti. Odluke koje donose gore pomenuti organi moraju biti u skladu sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama, Ustavom Crne Gore, Zakonom o sprečavanju korupcije i drugim zakonima kao i Statutom i aktima koje je Agencija donijela. Nakon izbora članova Savjeta mora se pristupiti odmah izboru direktora kako je to predviđeno pomenutim Zakonom nakon čega će se u zakonskom roku donijeti blagovremeno Statut i drugi akti Agencije. Organi u Agenciji treba da donose odluke blagovremeno i rad Agencije mora biti efikasan i dostupan javnosti. Agencija mora voditi računa o prijavi zviždača i njegovoj zaštiti kako je to predviđeno zakonom kako u pogledu zaštite privatnosti tako i ostvarivanja drugih zagarantovanih ljudskih prava i sloboda. Zaposleni u Agenciji moraju poznavati pored Zakona o sprečavanju korupcije odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, Zakona o zaštiti i podacima o ličnosti, Zakon o slobodnom

pristupu informacijama kao i Zakon o tajnim podacima i druge zakone koji su vezani za postupak koji se provodi po Zakonu o sprečavanju korupcije te i Zakon o upravnom sporu.

Rad zaposlenih u Agenciji kako sam rad mora biti brz, efikasan i javan. Zaposleni u Agenciji kada su upitanju izrade Mišljenja i Preporuka kao i drugih radnih podataka moraju pokazati ličnu posvećenost i efikasnost. Takođe zaposleni u Agenciji moraju voditi računa o tajnosti podataka kojima raspoliču i zaštiti privatnosti lica u postupku.

Agencija mora imati saradnju sa organima vlasti pravnim licima ili preduzetnikom. Ta saradnja se može ostvariti neposrednim sastancima putem seminara i dr. Na dalje veoma je bitna saradnja sa organima krivičnog gonjenja. Saradnja sa nevladinim organizacijama koji se bave ljudskim pravima. Predlažem uspostavljanje saradnje sa okruženje odnosno organima koji se bave pitanjem sprečavanje i borbe protiv korupcije. Saradnja se može obaviti neposrednim razgovorom ili pak organizovanjem sastanaka ili učešća na Konferencijama. Veoma je bitna saradnja sa predstvanicima medija koji često informišu javnost o slučajevima korupcije.

Agencija mora voditi računa o registru i imovini funcionera kao i o objavljivanju registra u skladu sa članom 27 Zakna o sprečavanju korupcije.

Aktima Agencije mora se predvidjeti opis poslova i radnih zadataka zaposlenih u Agenciji a shodno Zakonu o državnim služebenicima i namještenicima kao i Zakona o radu i drugim aktima kojim se regulišu prava obaveze po osnovu radnog odnosa i u vezi sa radnim odnosom.

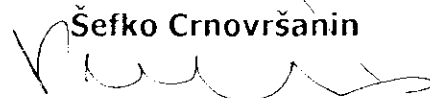
Zaposleni u Agenciji moraju davati sugestije nadležnim organima koji predlažu i donose Zakone u cilju usaglašavanja sa drugim zakonima a koji čine dio pravnog sistema Crne Gore. Obzirom da je Zakon o sprečavanju korupcije u početnoj primjeni davati sugestije za izmjene i dopune pomenutog Zakona jer se to tokom primjene Zakona može najbolje uočiti.

Agencija mora voditi računa o odlukama Ustavnog suda Crne Gore radi garantovanja Ustvanih prava i sloboda građana u Crnoj Gori.

Budući da sam bio prvi čovjek u formiranju institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda kao i Predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacija te i sudija Vrhovnog i Ustavnog suda Crne Gore moći ću da svoje bogato radno iskustvo utkam u rad buduće Agencije i doprinesem efikasnom radu.

PODNOŠILAC PRIJAVE

Šefko Crnovršanin

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA ANTIKORUPCIJU

ZA

KOMISIJU ZA SPROVOĐENJE IZBORA ČLANOVA SAVJETA AGENCIJE ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE

na Predsjedništvo

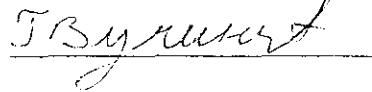
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO	8. VI 2015. GOD
KLASIFIKACIONI BROJ	00-63-13/15-26/1
VEŠTAČENJE	
EPA	
SKRAĆENICA	PRILOG 1

Uvaženi,

U vezi Vašeg akta Broj 00-63-13/15-26/1 od 2. juna 2015. godine, dostavljam Vam pisano i obrazloženo viđenje rada Agencije u prevenciji korupcije s nazivom teksta: „Vizija rada Agencije za sprječavanje korupcije“.

S poštovanjem,

Goranka Vučinić, dipl. pravnik

Vizija rada Agencije za sprječavanje korupcije

Podgorica, jun 2015. godine

SADRŽAJ

Uvod	2
Pravni osnov Agencije za sprječavanje korupcije	2
Nadležnost Agencije za sprječavanje korupcije	2
Vizija	3
Mjere za ostvarivanje proaktivne funkcije Agencije	5
Rezime	5
Dokumenta koja su korišćena za izradu ove vizije rada Agencije za sprječavanje korupcije	6

Korišćene skraćenice

Skraćenice	Puni naziv
Agencija	Agencija za sprječavanje sukoba interesa
Akcioni plan	Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2013-2014.
Strategija	Strategija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2010-2014.
EK	Evropska Komisija
GRECO	Grupa država Savjeta Evrope
UNODC	Kancelarija Ujedinjenih nacija za drogu i kriminal

Uvod

Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija) kao jedinstveno antikorupcijsko tijelo treba da otkloni nedostatke i ograničenja na svim nivoima u borbi protiv korupcije i postigne jasne i mjerljive rezultate u prevenciji i sprječavanju korupcije. Povjerenje građana u institucije vlasti direktno je povezano sa nivoima korupcije.

Korupcija je sistemski problem, koji uništava temeljne društvene vrijednosti.

Korupcija uništava demokratiju.

Suzbijanje korupcije je odgovornost države, ali svaki građanin treba da ima aktivnu ulogu u suprostavljanju korupciji.

Efikasno suzbijanje korupcije i upravljanje rizicima korupcije može se postići samo koordiniranim naporima nosilaca javnih funkcija i javnih službenika uz aktivnu podršku privrede, a u potpunosti iskorištavajući mogućnosti za međunarodnu saradnju.

Preventivne mjere za suzbijanje korupcije odnose se na različite oblasti (javne nabavke, integritet, transparentnost, pristup informacijama i dr.) pa će Agencija biti tijelo koje ima centralnu i koordinacionu ulogu, u odnosu na ostala specijalistička tijela za borbu protiv korupcije.

1) Pravni osnov Agencije

Zakonom o sprječavanju korupcije („Službeni list Crne Gore“, broj 53/14), definisane su nadležnosti, način rada i uspostavljanje Agencije.

2) Nadležnosti Agencije

Nadležnost Agencije određena je Zakonom o sprječavanju korupcije, Zakonom o lobiranju („Službeni list Crne Gore“, broj 52/14) i Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Službeni list Crne Gore“, broj 52/14), i to:

1. Sprovođenje relevantnih odredbi kao dijela odredbi Zakona o sprječavanju korupcije, kojim su centralizovane preventivne aktivnosti na planu suzbijanja korupcije. Navedeno obuhvata: prikupljanje i kvalitativnu provjeru imovinskih kartona javnih funkcionera i sa njima povezanih lica, utvrđivanje nezakonitog vršenja drugih funkcija od strane javnog funkcionera i sukoba interesa, postupak prijave i evidencije poklona, pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti javnog funkcionera, podnošenje prijava nadležnim organima i dr;

2. Sprovođenje Zakona o lobiranju, kroz uvođenje jasne procedure lobiranja; vođenje javnog registra lobista; sertifikacija lobista; obaveza izvještavanja državnih organa o lobističkim kontaktima;

3. Sprovođenje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja u dijelu koji se odnosi na praćenje i kontrolu finansiranja političkih partija i predizbornih kampanja, transparentnost finansiranja političkih subjekata (objavljivanje dostavljenih izvještaja i njihova provjera) i podnošenja prekršajnih naloga i zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, te izricanja upravnih mjera u smislu suspendije budžetskih sredstava koja po zakonu pripadaju parlamentarnim političkim partijama ili zabrane raspolaganja novčanim sredstvima sa poslovnog računa partije dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene;

4. Postupanje po podnescima koje dostavljaju građani i pravna lica ili na sopstvenu inicijativu u vezi sa: navodima o korupciji, kršenju propisa o sukobu interesa, lobiranju, kontrolom finansiranja političkih partija, postupcima za ocjenu i uklanjanje pojedinačnih ili sistemskih rizika od korupcije i povredama etike i integriteta u javnom sektoru. Po podnijetim podnescima ili u postupku po sopstvenoj inicijativi, Agencija može donijeti načelna mišljenja, pojedinačna mišljenja ili druge odluke;

5. Obezbjedenje zaštite „zviždača“ koji u dobroj namjeri obavijesti o ugrožavanju ili pothranjivanju javnog interesa na radnom mjestu odnosno instituciji u kojoj radi izricanje privremenih zaštitnih mjera kojima se suspenduju akti i radnje nad „zviždačem“ do okončanja postupka. U ovoj oblasti, Agencija je eksterna instanca kojoj zviždači mogu direktno da podnesu prijavu o postojanju sumnji o ugrožavanju javnog interesa, kada to predviđa Zakon kojim će se centralizovati preventivne aktivnosti na planu suzbijanja korupcije. Na ovaj način su razrađene odredbe koje su već uopšteno propisane u Zakonu o radu i Zakonu o državnim službenicima i namještenicima;

6. Koordinacija i nadzor nad donošenjem i sprovođenjem planova integriteta u državnim organima; donošenje obavezujućih preporuka i mjera za unaprijeđenje integriteta kod državnih organa; vođenje evidencije o menadžerima integriteta odgovornih za pripremu i sprovođenje planova integriteta; donošenje Smjernica za izradu plana integriteta; analiza i procjena integriteta na osnovu pojedinačnih izvještaja; vođenje evidencije o menadžerima integriteta odgovornih za pripremu i sprovođenje planova integriteta;

7. Saradnja sa nadležnim državnim organima, nevladinim i privatnim sektorom, u cilju izrade i implementacije propisa i programskih, strateških dokumenata od značaja za prevenciju i suzbijanje korupcije;

8. Podizanje nivoa javne svijesti o problemu korupcije kroz edukacije, javne kampanje, istraživanja i sl. i saradnja sa drugim organima, NVO, privatnim sektorom i medijima u sprovođenju ovih aktivnosti;

9. Međunarodna saradnja u cilju primjene antikorupcijskih standarda. Koordinacija ispunjavanja obaveza proisteklih iz članstva u regionalnim i međunarodnim antikorupcijskim inicijativama; iniciranje zaključivanja međunarodnih ugovora od strane resornih ministarstava; zaključivanje sporazuma i ugovora o saradnji sa srodnim antikorupcijskim tijelima;

10. Propisivanje pravila o prikupljanju sponzorstva i donacija u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću i drugom pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu, vođenja evidencije i obavezne sadržine ugovora o sponzorstvu i donaciji, kao i ostala pitanja od značaja za ovu oblast.

Vizija

Agencija će vršiti funkciju bez neprimjerenog uticaja, kao nezavisno antikorupcijsko tijelo utemeljeno na Zakonu o sprječavanju korupcije. Preduslovi za rad Agencije su:

- **finansijska nezavisnost**, tj. da se obezbijede sredstva za sprovođenje funkcije Agencije, na način da Vlada ne može zabraniti ili ograničiti njeno djelovanje smanjenjem budžeta ili ograničiti ili kontrolisati njeno raspolaganje; i
- **funkcionalna nezavisnost**, u pravnom i političkom smislu, do stepena da nijedna druga institucija ne može uticati na njene inicijative i da funkcioniše sistem odgovornosti za nepoštovanje obaveza.

Agencija neće biti marginalizovana i zanemarena. Novim pravnim okvirom Agenciji su stvorene pretpostavke za uspostavljanje odgovornosti, nezavisnosti i nemetanog funkcionisanja.

U borbi protiv korupcije neophodna je saradnja institucija i NVO.

Da bi Agencija postala jaka i efikasna institucija, potrebno je realizovati sledeće kratkoročne, srednjoročne i dugoročne ciljeve:

Kratkoročni ciljevi - do kraja 2016. godine:

1. Izraditi i usvojiti pravni okvir, za funkcionisanje Agencije, i to:

- Statut;
- akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije;
- pravila o radu Agencije;
- pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta;
- poslovnik o radu Savjeta Agencije;
- pravila o načinu i postupku prijavljivanja i rješavanja prigovora podnijetih u toku izborne kampanje, zbog sumnje u postojanje povrede Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja;
- posebni akt o načinu vršenja kontrole u vezi zabrane finansiranja, vršenja pritisaka, upotrebe državnih sredstava i distribucije propagandnog materijala, transparentnost socijalnih davanja i budžetskih rashoda, zabrane otpisa duga, korišćenje službenih automobila, zapošljavanja i angažovanja zaposlenih lica u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora;
- pravila o načinu kontrole i nadzora nad radom izbornih komisija;
- godišnji plan rada Agencije.

2. Izraditi i donijeti registre i druge akte, i to:

- registar o lobistima i pravnim licima koja obavljaju djelatnost lobiranja;
- registar sponzorstva i donacija organa vlasti;
- obrazac izvještaja o prihodu i imovini javnog funkcionera;
- registar prihoda i imovine javnih funkcionera;
- katalog poklona; i
- etički kodeks zaposlenih u Agenciji.

3. Obezbijediti materijalne uslove za funkcionisanje Agencije, i to:

- prostorne kapacitete; i
- finansijska sredstva (oko 710.000 evra za 2016. godinu).

4. Obezbijediti adekvatnu organizacionu i kadrovsku strukturu Agencije, i to:

- preuzimanjem službenika i namještenika UAI i KSSI (14+18 zaposlenih na neodređeno);
- identifikovati potrebe za specifičnim profilom potrebnih kadrovskih kapaciteta; i
- preduzimanje mjera za zapošljavanje novih službenika shodno nadležnostima.

5. Uspostaviti efikasan program obuke za zaposlene u Agenciji, radi povećanja stručnosti zaposlenih, a u cilju efikasnog i stručnog vršenja poslova; i

6. Sprovoditi kontinuirano istraživanje javnog mnjenja kako bi se identifikovala područja u kojima je korupcija najprisutnija.

Srednjoročni ciljevi – do 2018. godine

Agencija će raditi u punom kapacitetu sa zadatkom da svoju funkciju obavlja proaktivno.

Kontinuirano je realizovati sljedeće ciljeve:

1. Izvršiti reviziju i monitoring Strategije i NAF u dijelu prevencije korupcije, detaljno analizirajući komentare i preporuke međunarodnih organizacija upućene Crnoj Gori, te predložiti potrebne promjene;
2. Uvesti sistem za sistematičku procjenu rizika po oblastima i uspostaviti jednobrazne standarde procjene rizika; i
3. Donijeti i sprovoditi Akcione planove za borbu protiv korupcije po oblastima.

Dugoročni ciljevi – do kraja 2020. godine:

1. Da Agencija bude tijelo od najvećeg povjerenja za borbu protiv korupcije;
2. Da Agencija koordinira sprovođenje akcionih planova u cilju što efikasnije borbe protiv korupcije i njene prevencije; i
3. Da Agencija priprema i sprovodi najsavremenije programe za prevenciju korupcije i edukativne programe podizanja svijesti u vezi s borbom protiv korupcije.

Mjere za ostvarivanje proaktivne funkcije Agencije:

- Inicirati izmjenu Zakona o sprječavanju korupcije na način da institucija bude u obavezi da informiše Agenciju u elektronskoj formi o svim izborima, imenovanjima i postavljenjima, kao i razrješenjima javnih funkcionera;
- Inicirati izmjene Zakona o bankama i izmjene drugih pozitivnih propisa u dijelu da su Agenciji dostupni potrebni podaci za implementaciju Zakona o sprječavanju korupcije (oslobađanje bankarske tajne);
- Pokretanje prekršajnog postupka danom konstatovanja Agencije da je javni funkcioner dostavio netačne i nepotpune podatke;
- Usvojiti metodologiju procjene rizika, po oblastima, ali i po slučajnom uzorku;
- Da Agencija obavještava nadležno tužilaštvo o svim slučajevima, gdje je prijavljena imovina veća od realnih prihoda, a za istu javni funkcioner ne može dostaviti dokaze o porijeklu;
- Preduzimati kontinuirano aktivnosti na upoznavanju institucija Crne Gore sa obavezama koje proizilaze iz procesa izrade, donošenja i sprovođenja planova integriteta;
- Redovno sprovoditi detaljne analize i evaluacije efikasnosti u borbi protiv korupcije, i efikasnosti i efektivnosti rada Agencije i preduzimati potrebne mjere.

REZIME

Donošenjem Zakona o sprječavanju korupcije stvorene su formalne pretpostavke za rad Agencije. Suštinsko uspostavljanje Agencije za sprječavanje korupcije tek predstoji.

U brojnim izvještajima EK, GRECO-a, UNODC-a i drugih međunarodnih organizacija primijećeni su određeni nedostaci ukupnog djelovanja protiv korupcije. Strategijom (2010-2014) i NAF (2013-2014), koji pored ostalog sadrže i mjere koje se odnose na prevenciju korupcije, koji je sadržao 372 mjere, za čiju realizaciju je bilo nadležno 66 organa, dok je zbir realizovanih i djelimično realizovanih mjera bio 270 ili 72,58%, što nijesu bili zadovoljavajući rezultati.

Formiranjem Agencije stvaraju se sve pretpostavke da Crna Gora postane država sa dobrom praksom u borbi protiv korupcije.

Zakoni i drugi akti koji su korišćeni za izradu ove vizije rada Agencije:

- Zakon o sprječavanju korupcije („Službeni list Crne Gore”, broj 53/14);
- Zakon o lobiranju („Službeni list Crne Gore”, broj 52/14);
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Službeni list Crne Gore”, broj 52/14);
- Strategija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala Crne Gore 2010-2014;
- AP za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2013- 2014;
- Model za unaprjeđivanje institucionalnog i normativnog antikorupcijskog preventivnog okvira, Uprave za antikorupcijsku inicijativu;
- Ekspertski izvještaj o istraživanju o konfliktu interesa i prijavljivanju imovine javnih funkcionera (24-27 marta 2015. godine), savjetnika u Komisiji za prevenciju korupcije Republike Slovenije, Jura Škrbeca, koji je pripremio Izvjestaj u svojstvu međunarodnog nezavisnog eksperta za antikorupciju.

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	8. VI 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-13/15-326
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PR-LOG:

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE
KOMISIJA ZA SPROVOĐENJE IZBORA ČLANOVA SAVJETA AGENCIJE
ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE
predsjedavajući Komisije, Gospodin Zoran Vujičić

PREDMET:-Viđenje budućeg rada Agencije u prevenciji korupcije

Uvaženi članovi Komisije,

Nakon usvajanja Zakona o sprječavanju korupcije ("Sl.list Crne Gore", br.53/14 od 19.12.2014) od strane Skupštine Crne Gore, konstituisanje Savjeta Agencije i izbor direktora predstavljaju najbitniji preduslov za početak rada Agencije za sprječavanje korupcije. Savjet Agencije kao jedan od organa koji je čine, ujedno jeste garant njenog samostalnog i nezavisnog statusa koji je definisan odredbama Zakona. Savjet Agencije u prvom redu jeste organ upravljanja. Upravljačka uloga Savjeta Agencije ogleda se u nadležnostima Savjeta kojima se uređuju pravila rada Agencije. Pored Statuta i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, Savjet donosi poslovnik o radu Savjeta i pravila o radu Agencije. Donošenjem navedenih pravila stvaraju se neophodni uslovi za efikasan rad Agencije na organizacionom, administrativnom i materijalno finansijskom planu. Agencija ima status pravnog lica sa ovlašćenjem vršenja nadzora nad sprovođenjem propisa kojim se uređuje lobiranje i sprovode mjere kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, u skladu sa posebnim zakonom.

Podjelom nadležnosti i ovlašćenja Agencije iz člana 78 Zakona, Zakonodavac je odredbama člana 88 i 92 Zakona, propisao njihove kao i ingerencije zaposlenih u Agenciji, čime je omogućeno poštovanje zakonskog ustrojstva Agencije. Zato je dosljedno poštovanje principa subordinacije organa kao i hijerarhije ujedno i neophodan uslov za njeno funkcionisanje.

Stroga i dosljedna primjena zakonskih odredbi, profesionalan i kompetentan odnos svih zaposlenih u Agenciji, izgradnja partnerskih odnosa sa onima na koje se zakon odnosi uz adekvatno i blagovremeno upoznavanje sa zakonskim obavezama od strane Agencije, najbitnije su pretpostavke za njen produktivan rad. Stvaranje pozitivnog radnog ambijenta i izgrađivanje dobrih međuljudskih odnosa, kao i dobra i iskrena saradnja dva organa garant su njenog uspješnog pozicioniranja u društvu.

Direktor Agencije organ je Agencije koji ima rukovodnu i upravnu funkciju u skladu sa zakonskim ovlašćenjima iz člana 92 Zakona.

Podzakonski akti - pravila Agencije:

Kvalitetno uspostavljanje organizacionog i administrativnog okvira, direktno je uslovljeno obezbjeđenjem neophodnih materijalno finansijskih uslova za funkcionisanje Agencije. Kada je u pitanju stvaranje organizacionih uslova za rad Agencije odmah nakon konstituisanja Savjeta Agencije treba pristupiti izradi krovnih akata Statuta, Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravila o radu. Pravilima se, pored sadržine propisane Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore, bliže uređuje način rada i postupanja, kao i druga pitanja od značaja za rad Agencije. Odmah nakon usvajanja navedenih pravnih akata neophodno je pristupiti izradi ostalih pravila Agencije kojima će se omogućiti ubrzana priprema poslovnih aktivnosti Agencije na poslovima primjene njenih zakonskih ingerencija i to: Pravilnik o zaradama, naknadama zarada i ostalim primanjima zaposlenih u Agenciji; Pravilnik o naknadi povećanih troškova zaposlenih; Pravila o ponašanju zaposlenih; Etički kodeks; Pravilnik o službenoj legitimaciji; Pravilnik o korišćenju službenih automobila i troškovima goriva; Pravilnik o dodjeljivanju službenih mobilnih telefona i priznavanju troškova njihovog korišćenja; Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju; Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije. Usvojena pravila moraju stvoriti neophodne pretpostavke za njen efikasan i plodotvoran rad kako njenog menadžmeta tako i svih zaposlenih. Statutom, odnosno Pravilima o radu Agencije neophodno je bliže i konkretnije razraditi konkretnu primjenu zakonskih ovlašćenja Savjeta i direktora kao dva organa koji čine Agenciju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji neophodno je urediti nadležnost njenih organizacionih jedinica i opisati poslove za svako radno mjesto. Takođe, neophodno je precizirati prava zaposlenih po pitanju zarada naknada i ostalih primanja, pravila ponašanja zaposlenih, Etički kodeks, pravila kojima se uređuje i ograničava upotreba tehničkih resursa Agencije.

-Pravilima o radu Agencije se, pored sadržine propisane Zakonom o sprječavanju korupcije, bliže uređuje način rada i postupanja, kao i druga pitanja od značaja za rad Agencije.

-Pravilnikom o zaradama, naknadama zarada i ostalim primanjima zaposlenih u Agenciji za sprječavanje korupcije uređuje se način utvrđivanja i isplate zarade, naknade i ostalih primanja zaposlenih, a Pravilnikom o naknadi povećanih troškova zaposlenih način utvrđivanja i isplate novčanih naknada po osnovu povećanih troškova (dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu, naknada za ishranu u toku rada i sl.);

-Pravila o ponašanju zaposlenih definišu postupke i procedure ponašanja zaposlenih u Agenciji kao i građana koji ulaze u službene prostorije;

-Etičkim kodeksom se posebno propisuju pravila ponašanja u vršenju povjerljivih poslova zaposlenih u Agenciji;

-Pravilnikom o službenoj legitimaciji propisuje se obrazac legitimacije, direktora, i ovlašćenih službenika za poslove nadzora.

-Pravilnikom o korišćenju službenih automobila i troškovima goriva se uređuje korišćenje, održavanje i vođenje evidencije o službenim automobilima Agencije i troškovima goriva.

-Pravilnik o dodjeljivanju službenih mobilnih telefona i priznavanju troškova njihovog korišćenja uređuje pravo na korišćenje službenog mobilnog telefona, a Odlukom, koja je sastavni dio Pravilnika, određuju se mjesečni limiti potrošnje;

-Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju uređuje troškove reprezentacije koji nastaju prilikom ostvarivanja saradnje predstavnika Agencije sa stranim institucijama, organima javne uprave, civilnim sektorom i dr.

-Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije, kojim je uređen način ostvarivanja pristupa dokumentu kao i vrste dokumenata koje se nalaze u posjedu Agencije.

Direktor Agencije u skladu sa ovlaštenjima dužan je da izradi procedure postupanja zaposlenih u Agenciji za sprječavanje korupcije. Svrha izrade pojedinačnih radnih procedura jeste precizno i detaljno opisivanje različitih postupaka iz nadležnosti Agencije kojima se na jasan i decidan način hronološki preciziraju postupci zaposlenih u primjeni ovlaštenja. Procedure proističu iz opisa posla svakog zaposlenog koja su definisana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije. Procedure sadrže sve neophodne aktivnosti u primjeni propisanih ovlaštenja zaposlenog, sa opisanim postupcima hronološki uvezanih, od početnih do završnih mjera. Na predmetnim dokumentima istaknuta su imena odgovornih koji su izradili detaljan opis postupka rada po pojedinačnim zaduženjima.

Procedure ukoliko se dosljedno primijene u potpunosti najbolji su garant zakonitog i efikasnog postupka i preduslov su produktivnog rada Agencije. Istrajnost i dosljednost u primjeni procedura njihovo stalno usavršavanje i inoviranje u skladu sa zahtjevima, najbolji su garant profesionalnog odnosa zaposlenih. Ujedno su garant poštovanja zakonskih rokova što podrazumijeva postizanje pune ažurnosti Agencije. Procedurama se unaprijeđuje rad svih zaposlenih u Agenciji.

U prvom redu potrebno je pristupiti izradi procedura koje se odnose na izradu mišljenja; preporuka; postupka provjere podataka iz Izvještaja; postupka za utvrđivanje povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija; ograničenja u vršenju javnih funkcija; poklone; sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera; podnošenje prijave zviždača; zaštita zviždača; postupanje po službenoj dužnosti; Plana integriteta i sadržaja plana integriteta; evidencija Agencije; izdavanja prekršajnog naloga i pokretanja prekršajnih i drugih postupaka; press kliping; zastupanje Agencije.

Nakon donošenja navedenih procedura potrebno je pristupiti i izradi ostalih radnih procedura kojima se uređuje intreni postupci zaposlenih u Agenciji i to: saopštenje za javnost; izrada Zapisnika jedinica Savjeta; Rješenja po Prigovoru na Zapisnik; sprovođenje postupka nadzora; arhiva; Web sajt prezentacija; Izrada godišnjeg plana Agencije; izrada godišnjeg Izvještaja o radu Agencije, izrada mjesečnih i godišnjih planova rada organizacionih jedinica Agencije; izrada reklamnog materijala Agencije; zastupanja Agencije; javnih nabavki; finansijski plana i budžeta Agencije i dr.

Kako svaki organ, tako i ova Agencija teži unapređenju rada i procesa donošenja akata, ove procedure su podložne izmjenama i dopunama. Smatram da će danom primjene ovih procedura svakom zaposlenom prilikom obavljanja redovnih aktivnosti, u značajnoj mjeri biti olakšan rad činjenicom da na detaljan način unaprijed ima određene, korake

postupanja, nosioca aktivnosti, odgovornosti, i rokove potrebne za sprovođenje pojedinačnih postupaka. Obrasci čine sastavni dio svake pojedinačne procedure.

Javnost rada i edukacija:

Transparentnost rada Agencije neophodan je preduslov za stvaranje dobrog imidža u javnosti, kao neophodnog uslova za stvaranje povjerenja u njen rad. Zato je izrada i redovno ažuriranje Vodiča za pristup informacijama u posjedu Agencije jedna od značajnijih obaveza Agencije. Navedeno podrazumijeva ažurno objavljivanje svih dokumenata i informacija o njenom radu, koji se moraju objaviti na web sajtu organa, što će zasigurno osigurati njen ugled i autoritet. Naravno navedenim dokumentom potrebno je precizirati i ograničenja kod objavljivanja dokumenata Agencije.

Pored navedenog saradnja sa medijima imaće nemjerljiv značaj na rad Agencije, Prevencija odnosno širenje znanja o potrebi suzbijanja korupcije na svim nivoima, naročito visoke korupcije u okviru komunikacije sa javnošću, jedan je od osnovnih instrumenata koji omogućavaju efikasnost rada svake institucije. Iz navedenih razloga posebnu pažnju treba posvetiti saradnji sa medijima.

Edukacija o primjeni Zakona o sprječavanju korupcije i nadležnostima Agencije u njegovoj implementaciji mora biti zastupljena na potrebnom nivou.

Saradnja sa NVO sektorom:

Treba da bude jedan od primarnih ciljeva Agencije. Spremnost Agencije za čvršćom saradnjom sa nevladinim sektorom mora biti potvrđena u praksi, putem potpisivanja Memoranduma o saradnji sa vodećim NVO organizacijama koje se bave problematikom sprječavanja korupcije i koje za sobom imaju značajno iskustvo u toj oblasti. Potpisivanje dokumenata o budućoj saradnji preduslov je za ostvarivanje kvalitetne saradnje i stvaranje neophodnog povjerenja između partnera koji imaju isti cilj. Efikasno suzbijanje korupcije mora biti unaprijeđeno putem razmjene informacija, konsultacija u postupku pripreme i izmjene zakonskih propisa, praćenju njihove primjene u praksi, te pružanja potrebne podrške u realizaciji zajedničkih projekata i aktivnosti.

Međunarodna i domaća saradnja;

Agencije sa nadležnim tijelima za sprječavanje korupcije mora imati zasluženno mjesto na skali prioriteta Agencije. Predstavnici Agencije moraju prisustvovati i uzimati učešće u radu međunarodnih skupova (Konferencija, seminara, radionica i dr.) na kojima se razmjenjuju mišljenja i iskustva između predstavnika različitih tijela iz regiona i sire. Takođe, poželjno je u skladu sa mogućnostima intenzivirati saradnju sa predstavnicima državnih organa, organima lokalne uprave, međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori, kao i preduzetnicima i građanima.

Godišnji plan provjere podataka za određeni broj funkcionera i kategoriji funkcionera:

Predstavlja neophodan i veoma bitan zadatak Agencije. Misija dobrog planiranja Agencije neophodan je uslov za postizanje dobrih rezultata u radu svih organizacionih jedinica Agencije. Zato plan rada svih organizacionih jedinica, kao sastavnih djelova

generalnog plana rada Agencije podrazumijeva identifikaciju ključnih ciljeva putem formiranja liste najvažnijih ciljeva, koje treba postići u skladu sa nadzornom ulogom Agencije. Određivanje metoda koji će se koristiti radi postizanja zadatih ciljeva zauzima veoma bitno mjesto na poslovima planiranja. Plan treba da bude realan, ostvarljiv i treba da odražava ono što je moguće postići u datom vremenskom periodu, posebno kada je riječ o broju i osposobljenosti zaposlenih u Agenciji, od kojih se očekuje da izvršavaju i sprovedu u praksi zacrtane ciljeve. Dobar plan mora biti ambiciozan i takav da njegovo ostvarenje zahtijeva naporan rad svih koji ga sprovode. Ipak, mora se imati na umu da je to samo plan odnosno cilj kojem treba težiti. Nije dobro definisati plan sa previše niskim zahtjevima, to bi uzrokovalo opuštanje zaposlenih i oni bi se skoncentrisali na ostvarivanje po njima razumnih radnih rezultata. Takođe, ako ciljeve postavimo previše visoko to se može ukazati kao problem, jer ti ciljevi mogu biti okarakterisani kao nedostižni i neostvarljivi.

Obuka zaposlenih:

U cilju jačanja kapaciteta Agencije i uspješnog početka rada Agencije potrebno je pristupiti osmišljavanju najboljih mehanizama obuke zaposlenih imajući u vidu značaj krajnjeg cilja i potrebe za efikasnim suzbijanjem korupcije. Priprema projekata podrške EU, mora biti strateški cilj Agencije. Kandidovanje projekata koji imaju za cilj dobru obučenost zaposlenih treba da bude prioritetan zadatak Savjeta i direktora Agencije. Navedeno podrazumijeva urgetno preduzimanje aktivnosti u cilju angažovanja stručnjaka i eksperata iz zemalja EU i okruženja kao i domaćih eksperata. U slijedećoj fazi treba organizovati edukaciju javnih funkcionera, državnih službenika i namještenika kao i zaposlenih u organima lokalne samouprave, lica zaposlenih u privatnom sektoru, medijskih poslenika i dr.

Budžet, poslovni prostor i oprema:

Predstavljaju neophodne materijalne resurse za uspješan početak rada Agencije. Imajući u vidu da dobijanje poslovnog prostora Agencije, nabavka računarske i ostale opreme, kancelarijskog namještaja, podrazumijevaju poštovanje postupaka javnih nabavki neophodno je blagovremeno osmisliti sve detalje vezane za nabavku osnovnih sredstava i opreme potrebne za rad Agencije.

Registar prihoda imovine kao dio jedinstvenog informacionog sistema Agencije ograničenja, objavljivanja podataka iz Registra:

Potreba formiranja Registra Agencije, pored činjenice da je zakonska obaveza rukovaoca i Agencije, u smislu ostvarivanja njene nadzorne uloge, ukazuje na neophodnost hitnog rješavanja ovog pitanja između ostalog i zbog iskustava Agencija u regionu sa kojima je uspostavljena saradnja u prethodnom period. Takođe, objedinjavanjem evidencija u Registar se ostvaruje sveobuhvatniji nadzor nad obradom podataka o javnim funkcionerima.

Naravno, ovo je samo jedan dio obaveza koje stoje pred onima koji će dobiti mandat za konstituisanje Agencije za sprječavanje korupcije. Smatram da nije realno

nitii primjereno imati ambiciju cjelovitog prikaza svega što će uslijediti tokom i nakon formiranja Agencije. Sve gore navedeno zahtijeva marljiv i odgovoran pristup svih sudionika ovog za Crnogorsko društvo veoma značajnog posla, kako zbog realne potrebe uspostavljanja sistema pune vladavine prava, tako i zbog obaveza koje je država Crna Gora dužna da sprovede u veoma kratkom roku.

S poštovanjem,

U Podgorici, 08.06.2015 god.

KANDIDAT:
Bojan Obrenović
Bojan Obrenović

PRIMLJENO:	8. VI	20 15. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-13/15-28/2	
VEZA:		
EFA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG	

Komisiji za sprovođenje izbora člana Savjeta Agencije**PREDMET: Viđenje budućeg rada Agencije u prevenciji korupcije**

Shodno članu 86 stav 3 Zakona o sprječavanju korupcije dajem sljedeće viđenje budućeg rada Agencije u prevenciji korupcije.

Skupština Crne Gore dana 09.12.2014. godine, donijela je Zakon o sprječavanju korupcije, na dan obilježavanja međunarodnog dana borbe protiv korupcije. Ovaj datum (9.decembar) se obilježava od 2004. godine, kada su godinu dana ranije UN usvojile konvenciju protiv korupcije.

Moj prvi zadatak, kao član Savjeta, bio bi na predlaganju i pokretanju inicijative za izmjenu i dopunu Zakona o sprječavanju korupcije, a u cilju preciznijeg definisanja nekih instituta i ovlaštenja Agencije sa namjerom jačanja nezavisnosti i samostalnosti Agencije.

U Zakonu je neprecizno definisan sukob interesa i procedura za prijavu imovine javnih funkcionera, vršenje drugih javnih poslova, nagrada kao podsticaj zviždača da prijavljuju korupciju, neefikasna ovlaštenja Agencije za borbu protiv korupcije, uloga ovlaštenog službenika i mjere koje može preduzeti Agencija kada državni organi odbiju da joj dostave informacije i tražena dokumenta, nepostojanje obaveze javnog funkcionera da omogući Agenciji pristup njegovim bankovnim računima. Zbog člana 96 stav 1 ne može se izbjeći uticaj organa uprave na nezavisnost i samostalnost Agencije, a stav 5 člana 95 Zakona je u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore. Ovoliko za početak.

Rad Agencije u prevenciji korupcije definisan je Zakonom o sprečavanju korupcije. Zakonom je između ostalog dato ovlaštenje Agenciji da daje inicijative za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije ili njihovog usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikoruptione; daje mišljenje na nacrt zakona i drugih propisa i opštih akata radi usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikoruptione; sarađuje sa nadležnim organima, visokoškolskim ustanovama i naučnim organizacijama i drugim subjektima u cilju realizacije aktivnosti u oblasti sprječavanja korupcije; sprovodi edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikoruptionske aktivnosti i ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u preventivnoj borbi protiv korupcije.

Nadležnosti Agencije u dijelu nadzora i kontrole odnose se na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, kontrolu poklona, sponzorstava i donacija; provjeru izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera; zaštitu zviždača; koordinaciju i nadzor nad sprovođenjem planova integriteta; neposredno sprovođenje i primjena Zakona o lobiranju (sertifikacija i registracija lobista, kontrola i nadzor lobiranja) i administrativna kontrola u dijelu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja.

Korupcija je toliko uzela maha i toliko je prisutna na svim mjestima, da je obični građanin i ne prepoznaje. Ona je i u komšiluku i kod razvijenih država i društava i zato Agencija treba da ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u preventivnoj borbi protiv korupcije.

Obrazovanje, obuka i informisanje javnih službenika, privatnika i političara o koruptivnoj praksi i posljedicama ovakve prakse na društvo u cjelini, treba da bude jedan od prioriteta u radu Agencije. Na ovom mjestu treba istaći i edukaciju edukatora za ovu oblast društvenog života. Uobičajena je praksa da se preko edukatora službenici upoznaju sa dozvoljenom - nedozvoljenom praksom i posljedicama koruptivnog ponašanja.

Uspostavljanje saradnje sa civilnim društvom. Civilno društvo zauzima najznačajnije mjesto u prevenciji korupcije. Protiv korupcije ne mogu se boriti samo državni organi, zbog toga što je suzbijanje i prevencija korupcije predmet šireg društvenog dogovora. Rasprave u medijima, naučni skupovi, javne diskusije i polemike o ovom problemu mogu uveliko uticati na javnu svijest građana o problemu korupcije i mogućim mjerama za njeno suzbijanje.

Treba imati u vidu veoma veliki značaj učešća civilnog društva u uspješnoj borbi protiv korupcije. Koliko mi je poznato, Vlada je zajedno sa predstavnicima civilnog društva donijela i implementira najvažnije strateške dokumente u borbi protiv korupcije (Program borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala; Akcioni plan za sprovođenje Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao i Nacionalnu komisiju za praćenje sprovođenja Akcionog plana Programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala).

Mediji i istraživačko novinarstvo bitno utiču na transparentnost koruptivne prakse. Neko je rekao da novine mogu poslužiti u dvije svrhe. Prva je ubijanje političara, a druga ubijanje komaraca. Ovo treba shvatiti da bi i novinare trebalo edukovati o zakonima, kriminalnoj fenomenologiji, društvenom značaju kriminaliteta i sl.

Uspostaviti neposrednu saradnju sa svim državnim organima, koji imaju obavezu otkrivanja i procesuiranja koruptivnih krivičnih djela. Tu prije svih mislim na Državno tužilaštvo, Policiju (MUP), Poresku upravu, Upravu carina, Upravu za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Državna revizorska institucija, DIK i drugi državni organi i institucije.

Preventivna uloga Agencije ogleda se i u pravu Agencije da daje inicijative na izmjene i dopune zakona, kao i davne mišljenja na nacрте zakona i drugih propisa i opštih akata radi usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije.

Savjet Agencije kroz nadležnosti i ovlašćenja koja su mu data Zakonom može uticati da Agencija ostvari ciljeve i realizuje zadatke postavljene Zakonom o sprječavanju korupcije.

Kandidat za člana Savjeta

Radule Žurić
